

**REPUBLIKA SRBIJA
PREKRŠAJNI SUD U
GORNJEM MILANOVCU
Su I-1 39 /23
Dana: 28.12.2023.godine
GORNJI MILANOVAC**

PLAN UPRAVLJANJA RIZICIMA OD POVREDE PRINCIPA RODNE RAVNOPRAVNOSTI

PREKRŠAJNI SUD U GORNJEM MILANOVCU

SADRŽAJ:

1. Sadržaj.....	2
2. Osnovni podaci o donosiocu Plana.....	3
3. Uvod.....	4
4. Značenje pojedinih izraza.....	5
5. Međunarodni akti na kojima se zasniva rodna ravnopravnost.....	8
6. Pravni okvir Republike Srbije na kome se zasniva rodna ravnopravnost.....	9
7. Organizaciona struktura.....	9
8. Rodno osetljiva statistika.....	12
9. Opis stanja u vezi sa položajem muškaraca i žena u sudu.....	12
10. Analiza stanja.....	13
11. Cilj donošenja plana.....	14
12. Mere za ostvarivanje i unapređenje rodne ravnopravnosti.....	15
13. Prikuljanje podataka i monitoring.....	17
14. Početak primene plana.....	19
15. Izveštavanje o realizaciji plana.....	19

Na osnovu člana 19. Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Službeni glasnik RS“ broj 52/21) od 24. maja 2021. godine za potrebe Prekršajnog suda u Gornjem Milanovcu donosi se sledeći akt :

PLAN UPRAVLJANJA RIZICIMA OD POVREDE PRINCIPA RODNE RAVNOPRAVNOSTI U PREKRŠAJNOM SUDU U GORNJEM MILANOVCU

Na osnovu Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Službeni glasnik RS“ broj 52/21) od 24.05.2022. godine, a u skladu sa zakonskom obavezom koja proističe iz člana 19 ovog zakona, Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu donosi Plan upravljanja rizicima.

OSNOVNI PODACI O DONOSIOCU PLANA

Naziv organa: Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu

Adresa sedišta: ulica Kneza Aleksandra broj 29

Matični broj: 17773992

Poreski identifikacioni broj: 106398817

Predsednik suda: Mila Lazarević

Zamenik predsednika suda: Srđan Lukić

Koordinator za izradu Plana: sekretar Bojana Braković

Adresa za prijem elektronskih podnesaka: prekrsajnisudgm2010@gmail.com i

prekrsajno@mts.rs

Odlukom predsednika Prekršajnog suda u Gornjem Milanovcu Su I-1 36/23, od dana 21.12.2023. godine, određena je Bojana Braković, sekretar Prekršajnog suda u Gornjem Milanovcu, za koordinatora zaduženog za rodnu ravnopravnost.

I UVOD

Rodna ravnopravnost podrazumeva jednaka prava, odgovornosti i mogućnosti, ravnomerno učešće i uravnoteženu zastupljenost žena i muškaraca u svim oblastima društvenog života, jednake mogućnosti za ostvarivanje prava i sloboda, korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za lični razvoj i razvoj društva, jednake mogućnosti i prava u pristupu robama i uslugama, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada, uz uvažavanje bioloških, društvenih i kulturološki formiranih razlika između muškaraca i žena i različitih interesa, potreba i prioriteta žena i muškaraca prilikom donošenja javnih i drugih politika i odlučivanja o pravima, obavezama i na zakonu zasnovanim odredbama, kao i ustavnim odredbama.

Diskriminacija na osnovu pola, polnih karakteristika, odnosno roda, jeste svako neopravdano razlikovanje, nejednako postupanje, odnosno propuštanje (isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva), na otvoren ili prikriven način, u odnosu na lica ili grupe lica, kao i članove njihovih porodica ili njima bliska lica, zasnovano na polu, polnim karakteristikama, odnosno rodu u: političkoj, obrazovnoj, medijskoj i ekonomskoj oblasti; oblasti zapošljavanja, zanimanja i rada, samozapošljavanja, zaštite potrošača (robe i usluge); zdravstvenom osiguranju i zaštiti; socijalnom osiguranju i zaštiti, u braku i porodičnim odnosima; oblasti bezbednosti; ekologiji; oblasti kulture; sportu i rekreaciji; kao i u oblasti javnog oglašavanja i drugim oblastima društvenog života.

Neposredna diskriminacija na osnovu pola, polnih karakteristika, odnosno roda, postoji ako se lice ili grupa lica, zbog njihovog pola, polnih karakteristika, odnosno roda, u istoj ili sličnoj situaciji, bilo kojim aktom, radnjom ili propuštanjem, stavljaju ili su stavljeni u nepovoljniji položaj, ili bi mogli biti stavljeni u nepovoljniji položaj.

Posredna diskriminacija na osnovu pola, polnih karakteristika, odnosno roda, postoji ako, na izgled neutralna odredba, kriterijum ili praksa, lice ili grupu lica, stavlja ili bi mogla staviti, zbog njihovog pola, polnih karakteristika, odnosno roda, u nepovoljan položaj u poređenju sa drugim licima u istoj ili sličnoj situaciji, osim ako je to objektivno opravdano zakonitim ciljem, a sredstva za postizanje tog cilja su primerena i nužna.

Diskriminacija na osnovu pola, polnih karakteristika, odnosno roda postoji ako se prema licu ili grupi lica neopravdano postupa nepovoljnije nego što se postupa ili bi se postupalo prema drugima, isključivo ili uglavnom zbog toga što su tražili, odnosno nameravaju da traže zaštitu od diskriminacije na osnovu pola, odnosno roda, ili zbog toga što su ponudili ili nameravaju da ponude dokaze o diskriminatorском postupanju.

Diskriminacijom na osnovu pola, polnih karakteristika, odnosno roda, smatra se i uznemiravanje, ponižavajuće postupanje, pretnje i uslovljavanje, seksualno uznemiravanje i seksualno ucenjivanje, rodno zasnovan govor mržnje, nasilje zasnovano na polu, polnim karakteristikama, odnosno rodu ili promeni pola, nasilje prema ženama, nejednako postupanje na osnovu trudnoće, porodijskog odsustva, odsustva radi nege deteta, odsustva radi posebne nege deteta u svojstvu očinstva i materinstva (roditeljstva), usvojenja, hraniteljstva, starateljstva i podsticanje na diskriminaciju kao i svaki nepovoljniji tretman koji lice ima zbog odbijanja ili trpljenja takvog ponašanja.

Diskriminacija lica po osnovu dva ili više ličnih svojstava bez obzira na to da li se uticaj pojedinih ličnih svojstava može razgraničiti je višestruka diskriminacija ili se ne može razgraničiti (interseksijska diskriminacija).

Zakonom o rodnoj ravnopravnosti uređuje se pojam, značenje i mere politike ostvarivanja i unapređenja rodne ravnopravnosti, kao i vrste planskih akata u oblasti rodne ravnopravnosti, nadzor nad primenom zakona i druga pitanja od značaja za ostvarivanje i unapređenje rodne ravnopravnosti. Ovim zakonom se uređuju obaveze organa javne vlasti, poslodavaca i drugih socijalnih partnera da integrišu rodnu perspektivu u oblasti u kojoj deluju.

Članom 13. Zakona o rodnoj ravnopravnosti definisane su vrste planskih akata, među koje spada i Plan upravljanja rizicima od povrede principa rodne ravnopravnosti. Plan upravljanja rizicima od povrede principa rodne ravnopravnosti predviđen članom 19 predstavlja garanciju rodne perspektive, urođnjavanja i uravnotežene zastupljenosti polova u postupanjima organa javne vlasti, poslodavaca, osiguravajućih društava, političkih stranaka, sindikalnih organizacija i drugih organizacija i udruženja.

II ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

Pojedini termini upotrebljeni u ovom Planu i aktima donetim na osnovu ovog Plana, imaju sledeće značenje:

- 1) rod označava društveno određene uloge, mogućnosti, ponašanja, aktivnosti i attribute, koje određeno društvo smatra prikladnim za žene i muškarce uključujući i međusobne odnose muškaraca i žena i uloge u tim odnosima koje su društveno određene u zavisnosti od pola;
- 2) osetljive društvene grupe su žene sa sela, žrtve nasilja, kao i grupe lica koje se zbog

društvenog porekla, nacionalne pripadnosti, imovnog stanja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, starosti, psihičkog i/ili fizičkog invaliditeta, života u nerazvijenom području ili iz drugog razloga ili svojstva nalaze u nejednakom položaju;

3) pol predstavlja biološku karakteristiku na osnovu koje se ljudi određuju kao žene ili muškarci;

4) jednake mogućnosti podrazumevaju jednako ostvarivanje prava i sloboda žena i muškaraca, njihov ravnopravni tretman i ravnopravno učešće u političkoj, ekonomskoj, kulturnoj i drugim oblastima društvenog života i u svim fazama planiranja, pripreme, donošenja i sprovođenja odluka i ravnopravno korišćenje njihovih rezultata, bez postojanja rodni ograničenja i rodne diskriminacije;

5) diskriminacija lica po osnovu dva ili više ličnih svojstava bez obzira na to da li se uticaj pojedinih ličnih svojstava može razgraničiti (višestruka diskriminacija) ili se ne može razgraničiti (interseksijska diskriminacija);

6) rodna perspektiva odnosi se na uzimanje u obzir rodni razlika, razlika po polu i različiti interesa, potreba i prioriteta žena i muškaraca i njihovo uključivanje u sve faze planiranja, pripreme, donošenja i sprovođenje javni politika, propisa, mera i aktivnosti;

7) rodna analiza predstavlja procenjivanje uticaja posledica svake planirane aktivnosti, uključujući zakonodavstvo, mere i aktivnosti, javne politike i programe, po žene i muškarce i rodnu ravnopravnost u svim oblastima i na svim nivoima;

8) urođjavanje predstavlja sredstvo za ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti kroz uključivanje rodne perspektive u sve javne politike, planove i prakse;

9) uravnotežena zastupljenost polova postoji kada je zastupljenost jednog od polova između 40–50% u odnosu na drugi pol, a osetno neuravnotežena zastupljenost polova postoji kada je zastupljenost jednog pola niža od 40% u odnosu na drugi pol, osim ako iz posebnog zakona ne proizlazi drugačije;

10) rodno zasnovano nasilje je svaki oblik fizičkog, seksualnog, psihičkog, ekonomskog i socijalnog nasilja koje se vrši prema licu ili grupama lica zbog pripadnosti određenom polu ili rodu, kao i pretnje takvim delima, bez obzira na to da li se dešavaju u javnom ili privatnom životu, kao i svaki oblik nasilja koji u većoj meri pogađa lica koja pripadaju određenom polu;

11) nasilje prema ženama označava kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije prema

ženama i sva dela rodno zasnovanog nasilja koja dovode ili mogu da dovedu do: fizičke, seksualne, psihičke, odnosno, finansijske povrede ili patnje za žene, obuhvatajući i pretnje takvim delima, prinudu ili proizvoljno lišavanje slobode, bilo u javnosti bilo u privatnom životu;

12) nasilje u porodici označava svako delo fizičkog, seksualnog, psihičkog, odnosno ekonomskog nasilja do kojeg dolazi u okviru porodice ili domaćinstva, odnosno izmetoga da li izvršilac deli ili je delio isto boravište sa žrtvom;

13) uznemiravanje jeste svako neželjeno ponašanje koje ima za cilj ili posledicu povredu dostojanstva lica ili grupe lica na osnovu pola, odnosno roda, a naročito ako se time stvara strah ili neprijateljsko, zastrašujuće, ponižavajuće i uvredljivo okruženje;

14) podsticanje na diskriminaciju na osnovu pola, odnosno roda je davanje uputstava o načinu preduzimanja diskriminatornih postupaka i navođenja na diskriminaciju na osnovu pola, odnosno roda, na drugi sličan način;

15) seksualno, odnosno polno uznemiravanje jeste svaki neželjeni verbalni, neverbalni ili fizički akt seksualne prirode koji ima za cilj ili posledicu povredu ličnog dostojanstva, a naročito ako se time stvara strah, neprijateljsko, zastrašujuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje;

16) seksualno, odnosno polno ucenjivanje je svako ponašanje lica koje, u nameri činjenja ili nečinjenja dela seksualne prirode, uceni drugog da će u slučaju odbijanja pružanja traženog protiv njega ili njemu bliskog lica izneti nešto što može škoditi njenoj ili njegovoj časti ili ugledu;

17) rodno osetljiv jezik jeste jezik kojim se promoviše ravnopravnost žena i muškaraca i sredstvo kojim se utiče na svest onih koji se tim jezikom služe u pravcu ostvarivanja ravnopravnosti, uključujući promene mišljenja, stavova i ponašanja u okviru jezika kojim se služe u ličnom i profesionalnom životu;

18) neplaćeni kućni rad predstavlja poslove za čije obavljanje se ne ostvaruje novčana naknada, a podrazumevaju vođenje domaćinstva, staranje i brigu o deci, o starijim i bolesnim članovima porodice, poslove na poljoprivrednom imanju, kao i druge slične poslove;

19) rodni stereotipi jesu tradicijom formirane i ukorenjene ideje prema kojima su ženama i muškarcima proizvoljno dodeljene karakteristike i uloge koje određuju i ograničavaju njihove mogućnosti i položaj u društvu;

Međunarodni akti na kojima se zasniva rodna ravnopravnost

- Povelja Ujedinjenih nacija
- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (1948);
- Evropska povelja o ljudskim pravima (1950);
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966);
- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966);
- Konvencija o pravima deteta (1989) i protokoli uz konvenciju;
- Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom (2006);
- Konvencija o sprečavanju svih oblika diskriminacije žena (tzv. CEDAW);
- UN Program akcije u odnosu na malo oružje i praktične mere za razoružanje (PoA);
- Rezolucija SBUN – žene mir i bezbednost 1325(2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1906 (2010), 2016 (2013), 2122 (2013);
- Rezolucija GSUN 65/69 – Žene, razoružanje, neširenje i kontrola oružja;
- Pekinška deklaracija i Platforma za akciju (1995);
- Program Akcije Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (1994);
- Specijalna sesija GSUN: Žene 2000: Rodna ravnopravnost, razvoj i mir za 21 vek (2000) – Milenijumska deklaracija UN A/Res/55/2 (2000);
- Direktiva Saveta Evrope 78/2000 o diskriminaciji;
- Direktiva 2006/54/EZ o sprovođenju principa jednakih mogućnosti za muškarce i žene u pogledu zapošljavanja i zanimanja;
- Agenda 2030 – ciljevi održivog razvoja A/RES/70/1 (2015);
- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i prateći protokoli;
- Povelja EU o osnovnim pravima 2016/c 202/025;
- Bečka deklaracija i program delovanja (1993);

Pravni okvir Republike Srbije na kome se zasniva rodna ravnopravnost

- Ustav Republike Srbije, u osnovnim odredbama garantuje ravnopravnost žena i muškaraca i obavezuje državu da vodi politiku jednakih mogućnosti (član 15), zabranjuje neposrednu i posrednu diskriminaciju po bilo kom osnovu ili ličnom svojstvu uključujući i pol (član 21. stav 3), propisuje mogućnost preduzimanja posebnih mera radi postizanja pune ravnopravnosti lica ili grupe lica koje su u nejednakom položaju sa ostalim građanima (član 21. stav 4), garantuje jednakost pred zakonom (član 21. stav 1), jednaku zakonsku zaštitu (član 21. stav 2), zaštitu pred sudovima (član 22. stav 1), drugim državnim organima (član 36. stav 1) i međunarodnim institucijama (član 22. stav 2), i posebnu zaštitu majki, trudnica, dece i samohranih roditelja (član 66) kao i posebnu zdravstvenu zaštitu trudnica, majki i samohranih roditelja sa decom do sedme godine, koja se finansira iz javnih prihoda (član 68) i socijalnu zaštitu porodice i zaposlenih (član 69).
- Zakon o rodnoj ravnopravnosti („Službeni glasnik RS“ broj 52/21);
- Zakon o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika („Službeni glasnik RS“ broj 35/19);
- Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik RS“, broj 22/09);
- Zakon o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik RS“ broj 22/09 i 52/21);
- Zakon o sprečavanju nasilja u porodici („Službeni glasnik RS“ broj 94/16);
- Zakon o ravnopravnosti polova („Službeni glasnik RS“ broj 104/09);

Organizaciona struktura

Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu kao deo pravosudnog sistema Republike Srbije osnovan je Zakonom o uređenju sudova i Zakonom o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava kao sud posebne nadležnosti, određeno je njegovo sedište i područje na kojem vrši nadležnost.

Shodno odredbi člana 2 stav 1 tačka 8 Zakona o sedištim i područjima sudova i javnih tužilaštava propisano je da Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu vrši nadležnost za teritoriju Opštine Gornji Milanovac. U Prekršajnom sudu u Gornjem

Milanovcu sudi se i preduzimaju sudske i druge radnje u prekršajnom postupku u sedištu suda u Gornjem Milanovcu.

Odlukom Visokog saveta sudstva o broju sudija u sudovima broj 112-00-68/2015-01 od 13.10.2015. godine određeno je da Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu ima predsednika i 4 sudije, (odnosno ukupno 5 sudija).

Poslove na radnim mestima utvrđenim Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu obavlja sudsko osoblje.

Sudsko osoblje čine državni službenici i nameštenici zaposleni u sudu.

U Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu sistematizovano je 12 radnih mesta sa 19 izvršioca, od kojih je 15 državnih službenika i 4 nameštenika.

U skladu sa Zakonom o prekršajima, Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu posluje poštujući sledeća načela: načelo zakonitosti, zakonitost u izricanju prekršajnih sankcija, optužno načelo, prikuplja i izvodi dokaze u skladu sa zakonom, vodi računa o tome da neznanje ne bude na štetu stranki, vodi računa o ekonomičnosti prekršajnog postupka, slobodno ocenjuje dokaze, poštuje pravo na odbranu, vodi računa da se svakoj stranci u postupku omogući korišćenje svog jezika, u prekršajnom postupku dozvoljeno je pravo na žalbu, vodi računa o nakanadi štete neopravdano kažnjenog i neosnovano zadržanog lica, pruža pravnu pomoć drugim sudovima u poslovima iz svoje nadležnosti.

U skladu sa etičkim kodeksom, etički principi i pravila ponašanja sudija, kojih se isti moraju pridržavati u cilju očuvanja i unapređenja dostojanstva i ugleda sudije i sudstva, jesu: nezavisnost, nepristrasnost, stručnost i odgovornost, dostojanstvenost, posvećenost, sloboda udruživanja, odanost principima etičkog kodeksa.

U Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu sudi se i preduzimaju se sudske i druge radnje u prekršajnom postupku.

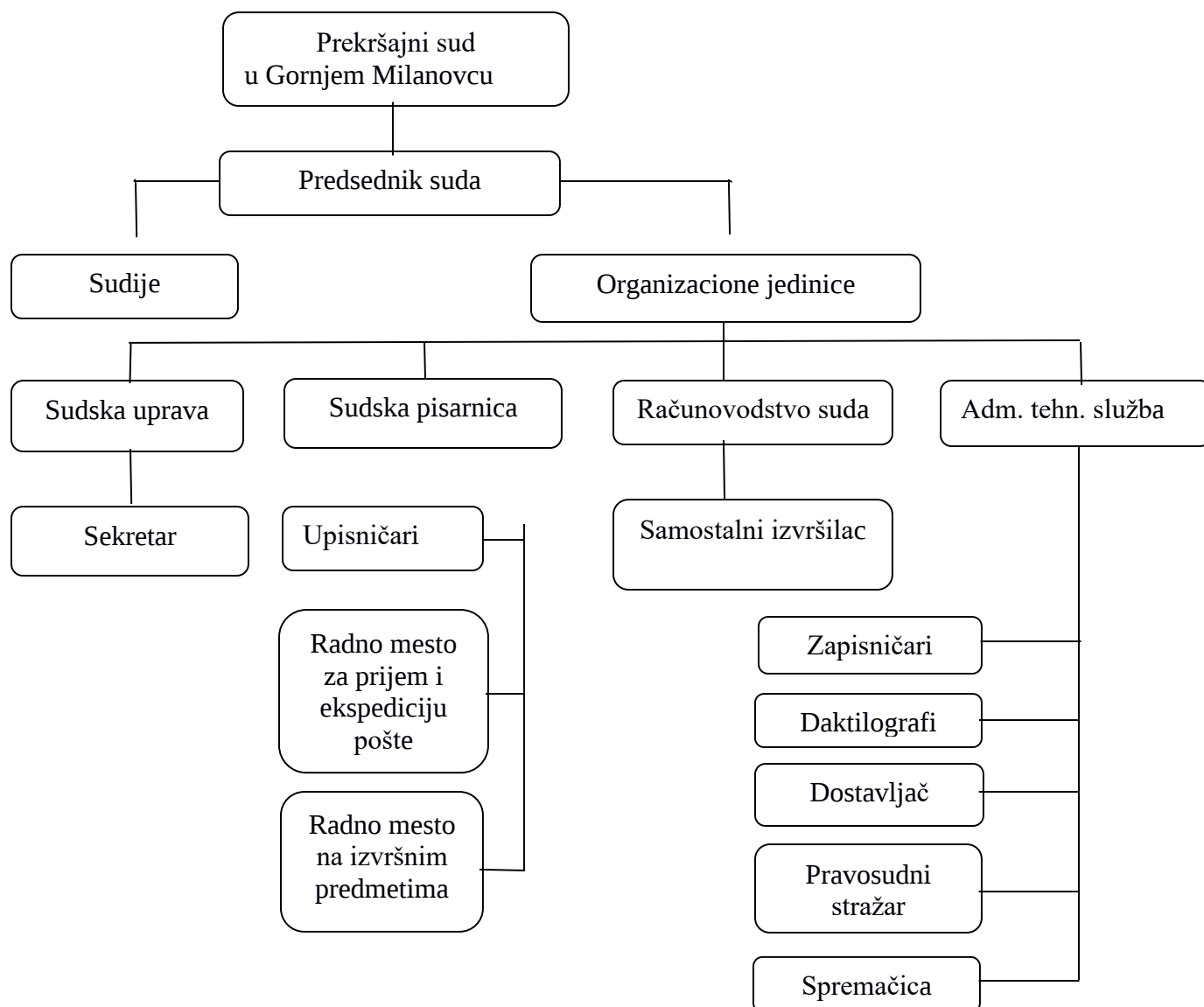
U cilju efikasnog obavljanja poslova iz delokruga poslovanja suda organizovane su službe: sudska uprava, sudska pisarnica, administrativno-tehnička služba i samostalni izvršilac.

Poslovi sudske uprave su poslovi koji služe sudskoj vlasti i kojima se obezbeđuju uslovi za pravilan i blagovremen rad i poslovanje suda i bliže su utvrđeni Sudskim poslovnikom. Poslovima sudske uprave rukovodi predsednik suda. U poslovima sudske uprave predsedniku pomaže sekretar suda.

U sudskoj pisarnici obaljavaju se poslovi administrativne obrade predmeta, vodi se evidencija o kretanju spisa predmeta od prijema u sud do ekspedicije nadležnom organu, daju se osnovna obaveštenja strankama i učesnicima u sudskom postupku o kretanju predmeta na osnovu podataka iz službenih evidencija suda, izrađuju se statistički izveštaji o celokupnim radu suda, vrši se arhiviranje predmeta, poslovi prijema pismena i ekspedicije pošte, kao i drugi poslovi predviđeni Sudskim poslovnikom. Službu sudske pisarnice čine sledeća radna mesta: Upisničar, radno mesto na izvršnim predmetima i radno mesto za ekspediciju pošte.

Administrativno tehnička služba obavlja daktilografske poslove, poslove obezbeđenje suda, poslove održavanje čistoće i druge prateće poslove. Administrativno-tehničku službu čine sledeća radna mesta: Zapisničar, daktilograf, pravosudni stražar, dostavljač i spremačica. Administrativno tehničkom službom rukovodi predsednik suda.

U sudu računovodstvene poslove obavlja samostalni izvršilac, van sastava organizacionih jedinica. Samostalni izvršilac: radno mesto za finansijsko poslovanje.

Rodno osetljiva statistika

Da bi se dobro razumele potrebe za ostvarivanjem rodne ravnopravnosti neophodna je postojanje rodno osetljive statistike, rodno razvrstanih podataka i rodni indikatora. To su ključni alati za formulisanje, primenu, nadziranje, evaluaciju i reviziju ciljeva na svim nivoima društvenog delovanja.

Rodno osetljiva statistika obezbeđuje podatke za kreiranje i reviziju politike i programa organizacija kako ne bi proizvodile različite efekte na žene i muškarce. Pored toga, ona obezbeđuje verodostojne podatke o stvarnim efektima politika i programa na živote žena i muškaraca.

Redovno i sveobuhvatno praćenje i prikazivanje rodno osetljivih podataka omogućavaju sagledavanje stanja u društvu (organizaciji) u pogledu rodno zasnovane diskriminacije, kao i kreiranje, planiranje i sprovođenje politika i programa koji su usmereni na otklanjanje nejednakosti i unapređenje položaja diskriminiranih grupa ili diskriminiranih pojedinaca i pojedinki.

U Republici Srbiji je u prethodnom periodu značajno unapređeno prikupljanje podataka i razvrstavanje po polu, ali i dalje postoji mnogo prostora za unapređenje.

Između ostalog, Srbija je bila prva država van Evropske unije koja je 2016. godine uvela Indeks rodne ravnopravnosti.

Opis stanja u vezi sa položajem muškaraca i žena u sudu

Kratka ocena stanja u vezi sa položajem žena i muškaraca u Sudu

1. Rodna statistika

A) Struktura zaposlenih u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu, sa stanjem na dan 28.12.2023.godine.

U Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu ima ukupno 4 sudije i 16 zaposlenih, od toga 16 žena (80%) i 4 muškaraca (20%)

Starosna struktura :

-Od 21 do 30 godina života : ukupno 0 – 0 žene – 0 muškaraca

-Od 31 do 40 godina života : ukupno 4 – 3 žene – 1 muškarac

-Od 41 do 50 godina života : ukupno 6 – 5 žena – 1 muškarac

-Od 51 do 60 godina života : ukupno 6 – 4 žene – 2 muškaraca

-Od 61 do 70 godina života : ukupno 4 – 4 žene – 0 muškarac

B) Struktura zaposlenih

Ukupan broj izabranih lica – sudija je 4: 2 žene (50%) i 2 muškarca (50%)

Ukupan broj lica na izvršilačkim radnim mestima – državni službenici 12: 10 žena (83,33%) i 2 muškarca (16,66%)

Ukupan broj nameštenika je 4: 3 žene (75%) i 1 muškarac (25%)

Struktura zaposlenih razvrstanih po polu i stručnoj spremi:

	ŽENE	MUŠKARCI	UKUPNO
VII	3 (60%)	2 (40%)	5
IV	12 (85,72%)	2 (14,28%)	14
VI	1 (100%)		

Analiza stanja

Na osnovu prednjih podataka može se zaključiti da je rodni jaz među zaposlenima postoji u najvećem delu među zaposlenima na izvršilačkim radnim mestima odnosno državnim službenicima i nameštenicima u korist žena.

Imajući u vidu da se državni službenici primaju u radni odnos nakon sprovedenog javnog konkursa, kao i u radni odnos na određeno vreme nakon dobijene saglasnosti od strane Ministarstva pravde, može se zaključiti da rodni jaz u strukturi zaposlenih državnih službenika nije rezultat postojanja diskriminacije u postupku zasnivanja radnog odnosa državnih službenika u Sudu. Rodni jaz koji postoji u strukturi zaposlenih na izvršilačkim radnim mestima može se ublažiti jedino preduzimanjem dugoročnih posebnih mera radi ohrabrenja i podržavanja muškaraca za obavljanje poslova državnih službenika u sudu.

Na osnovu analize podataka o ukupnim mesečnim primanjima izabranih lica-sudija i ostalih zaposlenih, na nivou proseka za 2022.g. i 2023.g., može se zaključiti da ne postoji rodni jaz i svi u skladu sa Zakonom i Posebnim kolektivnim ugovorom za državne organe, u Sudu svi zaposleni ostvaruju pravo na jednaku zaradu za isti rad ili rad iste vrednosti.

Cilj donošenja Plana

Cilj donošenja Plana jeste ostavriavanje i unapređenje rodne ravnopravnosti u svim sferama rada u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu.

Planom se određuju i sprovode posebne mere za ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti u skladu sa načelom jednakih mogućnosti kojima se obezbeđuje ravnopravno učešće i zastupljenost žena i muškaraca, posebno pripadnika osetljivih društvenih grupa u oblasti rada, zapošljavanja, obrazovanja u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu i jednake mogućnosti za ostavriavanje prava i sloboda.

Posebni ciljevi:

Uspostavljanje kulture rodne ravnopravnosti

Uspostavljanje inkluzivne sredine u kojoj postoji međusobno uvažavanje i poštovanje bez obzira na pol, rod, godine starosti ili neko drugo lično svojstvo.

Podizanje svesti svih zaposlenih o značaju rodne ravnopravnosti i nužnosti uspostavljanja, negovanja i unapređenja rodne ravnopravnosti.

Uvođenje rodne perspektive u rad i dokumenta suda

Uvođenje rodne perspektive u sve faze radnog procesa, donetih akata, mera i aktivnosti u sudu

Uravnotežena zastupljenost polova u Većima i komisijama suda.

Jednak pristup zaposlenih žena i muškaraca pozicijama odlučivanja.

Korišćenje rodno osetljivog jezika, odnosno jezika koji je u skladu sa gramatičkim rodnom u dokumentima, nazivima radnih mesta, zvanja i zanimanja, u opštim i pojedinačnim aktima suda.

1) Uvođenje rodne perspektive u stručno usvaršavanje i obrazovanje

Podsticanje uravnotežene zastupljenosti polova pri pohađanju programa stručnog usvaršavanja kao i potrebe dodatnog obrazovanja zaposlenih.

Prevazilaženje rodni stereotipa i predrasuda, negovanje uzajamnog poštovanja, nenasilnog razrešenja sukoba u međuljudskim odnosima, sprečavanja, suzbijanja rodno zasnovanog nasilja i poštovanja prava na lični integritet.

2) Rodno odgovorno budžetiranje

Primena urođnjavanja i rodno odgovornog budžetriranja u postupku planiranja i

sprovođenja aktivnosti i radnih procesa u sudu.

Mere za ostvarivanje i unapređenje rodne ravnopravnosti

Zakon razvrstava mere za ostvarivanje i unapređenje rodne ravnopravnosti na opšte mere i posebne mere.

Opšte mere se donose nakon društvenog dijaloga i širokog društvenog konsenzusa, dok se posebne mere donose pojedinačno na nivou organizacije.

Opšte mere

Opšte mere za ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti jesu zakonom propisane mere kojima se u određenoj oblasti zabranjuje diskriminacija na osnovu pola, odnosno roda, ili nalaže odgovarajuće postupanje radi ostvarivanja rodne ravnopravnosti.

Opšte mere obuhvataju i mere utvrđene drugim aktima (deklaracije, rezolucije, strategije i sl.), čiji je cilj ostvarivanje rodne ravnopravnosti.

Posebne mere

Posebne mere za ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti su aktivnosti, mere, kriterijumi i prakse u skladu sa načelom jednakih mogućnosti kojima se obezbeđuje ravnopravno učešće i zastupljenost žena i muškaraca, posebno pripadnika osetljivih društvenih grupa, u svim sferama društvenog života i jednake mogućnosti za ostvarivanje prava i sloboda.

U cilju ostvarivanja i unapređivanja rodne ravnopravnosti u svim sferama poslova suda, uz istovremeno poštovanje svih specifičnosti obavljanja pravosudne delatnosti, specifičnosti izbora lica za sudije i sprovođenje konkursa za zapošljavanje ostalih na izvršilačkim radnim mestima, određuju se posebne mere za ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti.

Korišćenje rodno osetljivog jezika, odnosno jezika koji je u skladu sa gramatičkim rodnom u internim aktima i Pravilnicima suda, u međusobnoj pisanoj i usmenoj komunikaciji zaposlenih kao i eksternoj komunikaciji, između suda i drugih državnih organa, pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica. Vreme za uvođenje mere je nakon usvajanja Plana upravljanja rizicima i mera implementacije rodno osetljivog jezika je trajna, odnosno nema vremensko ograničenje. Koordinator zadužen za

sprovođenje mera iz rodne ravnopravnosti će vršiti kontrolu svih internih dokumenata u skladu sa Priručnikom za upotrebu rodno osetljivog jezika koji je objavljen na internet stranici Koordinacionog tela za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije.

Kontinuirano stručno usavršavanje i dodatne obuke zaposlenih za sprovođenje i unapređivanje politike jednakih mogućnosti, za podsticanje rodne ravnopravnosti, prepoznavanje, eliminisanje i zaštitu od diskriminacije kako na osnovu pola, odnosno roda, seksualne orijentacije, polnih karakteristika, invaliditeta, rase, nacionalne pripadnosti ili etničkog porekla, tako i na osnovu drugih ličnih svojstava, povećanje osetljivosti na sadržaje delatnosti u sudu, ljudskih prava, diskriminacije na osnovu pola, odnosno roda, položaja i zaštite osoba sa invaliditetom, rodno zasnovanog nasilja i nasilja prema ženama. Vreme uvođenja mere je kontinuirano i navedena mera je trajna, sprovodiće se od dana usvajanja Plana.

Obezbeđivanje uravnotežene zastupljenosti polova u Većima suda, komisijama suda i drugim eventualnim telima u sudu. Mera je trajna sprovodiće se od dana usvajanja Plana.

Isključivanje iz sadržaja akata, naredbi, dopisa, Pravilnika u sudu rodno stereotipnih, seksističkih sadržaja, a uključivanje sadržaja vezanih za rodnu ravnopravnost u cilju prevazilaženja rodni stereotipa i predrasuda, negovanja uzajamnog poštovanja, nenasilnog razrešenja sukoba u međuljudskim odnosima, sprečavanja, suzbijanja rodno zasnovanog nasilja i poštovanja prava na lični integritet. Mera je trajna sprovodiće se od dana usvajanja Plana.

Preduzimanje posebnih mera radi stvaranja jednakih mogućnosti za napredovanje, stručno usavršavanje i osnaživanje zaposlenih za ravnopravno učešće u svim sferama obavljanja poslova u sudu. Mera je trajna sprovodiće se od dana usvajanja Plana.

Uspostavljanje kontinuirane saradnje sa državnim organima i organizacijama civilnog društva u vidu razmene informacija i znanja sa ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti i time će se omogućiti jednostavnija implementacija obaveza proisteklih iz zakonskih i podzakonskih akata. Vreme za uvođenje ove mere je prvi i drugi kvartal 2023.g. i ova mera će se sprovoditi kontinuirano.

Uvođenje načela rodne ravnopravnosti u sve procese finansijskog planiranja kroz rodnu analizu budžeta i restrukturiranje prihoda i rashoda, planiranje sredstava za ostvarivanje predviđenih mera, edukacija iz oblasti rodno odgovornog budžetiranja. Mera je trajna sprovodiće se od dana usvajanja Plana.

Način sprovođenja posebnih mera

Za uspešno ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti neophodna je podrška svih zaposlenih u sudu

U Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu je imenovan koordinator zadužen za rodnu ravnopravnost čiji je zadatak da: prati sprovođenje politika i mera za ostvarivanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti iz delokruga rada suda; prati stanje o polnoj strukturi zaposlenih i radno angažovanih lica u sudu i sastavlja izveštaje o utvrđenom stanju u pogledu dostignutog nivoa ostavriavanja rodne ravnopravnosti u oblasti iz delokruga rada suda, dostavlja izveštaje Predsedniku suda, sarađuje sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog (u daljem tekstu:Ministarstvo) i telima za rodnu ravnopravnost na pitanjima značajnim za ostavriavanje i unapređivanje rodne ravnopravnosti;priprema podatke, analize i materijale potrebne za rad tela za rodnu ravnopravnost.

Način kontrole posebnih mera

Kontrolu primene posebnih mera vrše Predsednik suda i koordinatopr zadužen za rodnu ravnopravnost.

Zaključak

Sve mere su donete sa ciljem kontinuiranog unapređenja rodne ravnopravnosti u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu.

Sprovođenje mera se vrši kontinuirano kroz procese donošenja odluka, kvalitativnim izveštavanjem organa rukovođenja o svim bitnim elementima vezanim za rodnu ravnopravnost, kao i podizanjem svesti kod članova o značaju primene principa rodne ravnopravnosti. Kako su predložene mere dugoročne ili trajne ne postoji rok za njihov završetak već će se one primenjivati u kontinuitetu.

Konačni cilj koji se želi postići usvajanjem Plana upravljanja rizicima i sprovođenjem mera koje su u njemu navedene je da se mogućnost da dođe do povrede principa rodne ravnopravnosti svede na minimum.

Prikupljanje podataka i monitoring

Evidentiranje podataka o ostvarivanju rodne ravnopravnosti

Informacije i statistički podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Prekršajnom sudu u Gornjem Milanovcu u svim oblastima u kojima se sprovode mere moraju biti osim zbirno, razvrstani i iskazani po polu i starosnoj dobi.

Radi praćenja i ostavriavanja rodne ravnopravnosti i izveštavanja o tome ,

Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu je dužan da evidentira podatke razvrstane po polu.

Zaposleni određeni od starne predsednika suda evidentiraju podatke o:

- 1) ukupnom broju zaposlenih i radno angažovanih lica
- 2) broju i procentu zaposlenih i radno angažovanih žena, broju i procentu zaposlenih i radno angažovanih muškaraca u odnosu na ukupan broj i procenat zaposlenih, razvrstanih po polu i starosnoj dobi zaposlenih i radno angažovanih lica.
- 3) kvalifikacijama koje poseduju zaposlena i radno angažovana lica, razvrstana po polu
- 4) platama, i drugim naknadama zaposlenih i radno angažovanih lica, iskazanih u prosečnom nominalnom iznosu i razvrstanih po polu.
- 5) broju i procentu zaposlenih i radno angažovanih lica, razvrstanih po polu i starosnoj dobi, koja su u prethodne dve godine više zapošljavanja i broju i procentu zaposlenih i radno angažovanih lica po polu i starosnoj dobi koja su dobijala otkaz, odnosno koja su otpuštena kao i razloge za to
- 6) razlozima zbog kojih su na pojedina radna mesta zapošljavani, odnosno raspoređivani u većem broju pripradnici određenog pola.
- 7) broju i procentu kandidata prijavljenih na konkurse za zasnivanje radnog odnosa kod poslodavca ili radi drugog vida radnog angažovanja, razvrstanih po polu i po kvalifikacijama
- 8) broju primljenih prijava zaposlenih i radno angažovanih lica, razvrstanih po polu i starosnoj dobi, o njihovoj izloženosti uznemiravanju, seksualnom uznemiravanju ili ucenjivanju ili nekom drugom postupanju koje ima za posledicu diskriminaciju na osnovu pola, odnosno roda
- 9) načinu postupanja Prekršajnog suda u Gornjem Milanovcu po podnetim prijavama
- 10) broju i procentu zaposlenih i radno angažovanih lica, razvrstanih po polu, uključenih u programe stručnog usavršavanja i dodatnog obrazovanja, kao i stručnog osposobljavanja pripravnika, na godišnjem nivou
- 11) broju i procentu zaposlenih lica u organima, komisijama i drugim telima, razvrstanih po polu, kvalifikacijama i starosnoj dobi

Podaci se evidentiraju na posebnom obrascu, u koji se unosi svaka promena tih podataka, u roku od osam radnih dana od dana kada je nastala promena.

Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu je dužan da na uvid nadležnoj inspekciji, koja u skladu sa zakonom vrši inspekcijski nadzor u ovoj oblasti kao i Ministarstvu na njegov zahtev, na način i u skladu sa zaštitom podataka o ličnosti.

Ministarstvo propisuje izgled obrasca za evidentiranje podataka.

Izveštavanje o ostvarivanju rodne ravnopravnosti

Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, propisano je ko je u obavezi da dostavlja Izveštaj o ostvarivanju rodne ravnopravnosti, koji pored popunjenog obrasca, sadrži ocenu stanja u pogledu ostvarene rodne ravnopravnosti u sudu, uključujući i razloge zbog kojih nije ostvarena propisana ravnopravna zastupljenost žena i muškaraca, ako ta zastupljenost nije ostavrena i izveštaj o sprovođenju Plana upravljanja rizicima. s obzirom na broj zaposlenih

Izveštaj se dostavlja Ministarstvu najkasnije do 15 januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo bliže propisuje sadržinu izveštaja.

Prekršajni sud u Gornjem Milanovcu nije u obavezi da sačinjava godišnji izveštaj, s obzirom na to da ima ukupno sa sudijama 20 zaposlenih.

Početak primene Plana

Plan počinje da se primenjuje počev od dana donošenja i objavljivanja na internet starnici suda.

Sud će Ministarstvu dostaviti obaveštenje o internet starnici na kojoj je Plan objavljen u roku od 15 dana od dana donošenja.

Izveštavanje o realizaciji Plana

Podaci o realizaciji Plana sastavni su deo godišnjeg izveštaja o radu suda. Sud je dužan da Ministarstvu dostavi obaveštenje o internet starnici na kojoj je Izveštaj objavljen u roku od 30 dana od dana usvajanja.

PREKRŠAJNI SUD U GORNJEM MILANOVCU, DANA 28.12.2023.

PREDSEDNIK PREKRŠAJNOG SUDA

Mila Lazarević

Spisak državnih organa i organizacija civilnog društva koje se bave unapređenjem principa rodne ravnopravnosti:

Redni broj	Naziv državnog organa/organizacije	Kontakt	
		telefon	email
1.	Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije	011/361-9833	rodna.ravnopravnost@gov.rs kabinet@mre.gov.rs
2.	Sektor za antidiskriminacionu politiku i rodnu ravnopravnost Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog	011/214-2021 011/311-0574	antidiskriminacija.rodna@minljudskiprava.gov.rs
3.	Zaštitnik građana	011/206-8100	zastitnik@zastitnik.rs kabinet@zastitnik.rs
4.	Poverenik za zaštitu ravnopravnosti	011/243-8020 011/243-6464	poverenik@ravnopravnost.gov.rs